

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/8/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109216236
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4109216236.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: U. C., nar.: XX.XX.XXXX, naposledy bytom: X.. D. XXXX/XX, XXX XX Q., toho času na neznámom mieste, zast. opatrovníkom: JUDr. E. O., vyšší súdny úradník Krajského súdu v Nitre, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambróz Motyka, advokát, so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie sumy 943,64 eura s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa písomným návrhom zo dňa 8.7.2009 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi žalovanú istinu vo výške 943,64 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,1 % denne zo sumy 507,57 eura od 18.6.2007 do zaplatenia a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 12.1.2006 zmluvu o úvere č.1058780112, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 507,57 eura na nákup tovaru špecifikovaného v zmluve. Odporca sa zaviazal splácať úver formou pravidelných mesačných splátok vo výške 56,40 eura, vždy k 12. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 12.2.2006. Odporca sa dostal do omeškania s platením viac ako troch splátok, čím nastala splatnosť úveru. V zmysle sadzobníka poplatkov si uplatňuje úrok z omeškania vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy a v zmysle dohody podľa Obch. zák., zmluvnú pokutu za omeškanie splácania úveru vo výške 20% z dlžnej čiastky. Dlžná suma 943,64 eura pozostáva z istiny vo výške 507,57 eura, z úroku vo výške 56,40 eura, z úroku z omeškania vo výške 233,02 eura, zo zmluvnej pokuty vo výške 45,14 eura a zo zmluvnej pokuty vo výške 101,51 eura.

Súd vo veci rozhodol dňa 13.1.2012 rozsudkom č.k. 16 C 8/2011-126 tak, že zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 761,52 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 507,57 eura od 18.6.2007 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 376,76 eura, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie v časti úroku z omeškania prevyšujúceho zákonnú výšku zastavil a návrh vo zvyšku zamietol.

Po rozhodnutí vo veci vstúpil do konania vedľajší účastník na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorý proti uvedenému rozsudku podal odvolanie, vzniesol námietku premlčania.

Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 6Co 145/2012-167 zo dňa 31.1.2013 zrušil v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné ujasniť si predmet sporu, zabezpečiť všetky dôkazy na preukázanie súladu, či nesúladu úroku, zmluvnej pokuty dohodnutých účastníkmi konania v nimi uzavretej zmluve so zákonom a dobrými mravmi, prípadne vykonať aj ďalšie s vecou súvisiace dokazovanie a rozhodnutie odôvodniť tak ako to vyplýva z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP. V prípade, ak súd dospeje k právnomu záveru, že niektorá zo zmluvných podmienok, prípadne jej časť, je neprijateľná, potom rozhodne tak, ako mu to vyplýva z ustanovenia § 153 ods.4 OSP, teda neprijateľnú podmienku uvedie vo výroku svojho rozhodnutia.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že dlžnú sumu riadne špecifikovali, iným spôsobom špecifikovať dlžnú sumu nevie. Zo strany odporcu nebola zaplatená ani jedna splátka, takže dlžná zostala celá istina + úrok a zmluvná pokuta. Zmluvná pokuta bola dojednaná v zmluve vo výške 20 % z dlžnej sumy. Odporca sa dostal do omeškania hneď so zaplatením prvej splátky. Bola vyčíslená zmluvná pokuta 20 % z každej splátky, s ktorou bol v omeškaní až do zosplatenia dlhu, potom bola uplatnená zmluvná pokuta 20 % zo zostatku dlhu. Čo sa týka zmluvného úroku, je to rozdiel medzi poskytnutým úverom 15.291.-Sk a sumou 16.990.- Sk, ktorú sa odporca zaviazal vrátiť, je to poskytnutý úver spolu s nákladmi. Rozdiel medzi týmito dvoma sumami je 1.699.- Sk, čo je dohodnutý zmluvný úrok.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, platobnou históriou, zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, pokusom o zmier, oznámením a zmluvou o postúpení pohľadávok, vyjadrením navrhovateľa, výsluchom právneho zástupcu navrhovateľa, rozsudkom, oznámením o vstupe VÚ do konania, odvolaním VÚ, uznesením NS 5MCdo/20/2009, OS Prešov, uznesením KS v Nitre, správami zo šetrenia pobytu odporcu, opatrovníka odporcu, rozsudkom OS Trebišov 10Cb 33/11, KS Košice 2Cob 142/2012, uznesením o zrušení opatrovníka a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny predchodca navrhovateľa - spoločnosť GE Money, a.s. uzatvoril s odporcom dňa 12.1.2006 Zmluvu o úvere č.01024892, ktorou sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporcovi úver vo výške 15.291.- Sk a odporca sa zaviazal splácať úver v 10-ich mesačných splátkach po 1.699.-Sk, k 12-temu dňu v mesiaci, počnúc 12.2.2006. RPMN bolo dohodnuté vo výške 13,48 %. Cena úveru bola 16.990.-Sk. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú obchodné podmienky pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, kde je dojednané pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvná pokuta a úrok z omeškania podľa sadzobníka poplatkov. V zmysle sadzobníka poplatkov si dohodli zmluvnú pokutu za omeškanie s platením úveru vo výške 20 % z dlžnej čiastky, minimálne 100.-Sk, úrok z omeškania vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy, mesačnú úrokovú sadzbu pre revolvingový úver vo výške 1,89 %.

Odporca nezaplatil ani jednu splátku, z dôvodu, že odporca sa omeškal s platbou viac ako troch splátok, nastala splatnosť úveru dňom 20.6.2006.

Dlžná suma 943,64 eura pozostáva z istiny vo výške 507,57 eura, z úroku vo výške 56,40 eura, zo zmluvnej pokuty vo výške 45,14 eura, zo zmluvnej pokuty vo výške 101,51 eura a z úroku z omeškania vo výške 233,02 eura, ktorý navrhovateľ počítal v zmysle sadzobníka poplatkov 0,1% denne z dlžnej čiastky za každú omeškanú splátku.

Odporca čerpal peňažné prostriedky 507,57 eura, neuhradil žiadnu splátku, preto istina je celá suma 507,57 eura. Úrok vo výške 56,40 eura je rozdiel medzi cenou úveru a výškou úveru 16.990.-Sk -15.291.-Sk = 1.699.-Sk = 56,40 eura. Zmluvná pokuta 101,51 eura je 20 % z dlžnej čiastky - 20 % z 15.291.-Sk = 3.058,20.-Sk = 101,51 eura. Zmluvná pokuta vo výške 45,14 eura je 20 % z prvých štyroch neuhradených

dĺžných splátok /22,57 + 11,29 + 11,29 eura/. Úrok z omeškania vo výške 233,02 eura je počítaný ako 0,1 % denne za každú omeškanú splátku

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22.9.2009 uzatvorenej medzi postupcom GE Money, a.s. a navrhovateľom došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na navrhovateľa a v priebehu konania došlo k zámene účastníka konania na strane navrhovateľa.

Navrhovateľ vyzýval odporcu pokusom o zmier zo dňa 2.3.2009 na uhradenie dlžnej sumy vo výške 1.263,18 eur. Rozpis pohľadávky bol nasledovný: neuhradený úver vo výške 507,57 eur, zmluvný úrok vo výške 316,22 eur, úrok z omeškania vo výške 56,40 eur, sankčné úroky vo výške 233,02 eur, poplatky vo výške 45,13 eur, zmluvná pokuta vo výške 101,51 eura.

Pre absenciu odvolania účastníkov konania v zamietajúcej časti a vo výroku o zastavení konania, rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a predmetom konania zostala napadnutá vyhovujúca časť rozsudku a výrok o trovách konania.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len "Zákon o spotrebiteľských úveroch"), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods.1 zákona č.258/2001 z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase vzniku právneho vzťahu, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 52 ods.1 Obč.zák., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.3 Obč.zák., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Obč.zák., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 559 ods.1 Obč.zák. splnením dlh zanikne.

Podľa § 559 ods.2 Obč.zák. dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2008), výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska) platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 100 ods.1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej /§ 101 až 110/. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia ako aj právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6 Co 145/2012 súd posúdil daný právny vzťah ako občianskoprávny, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a tiež príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľskými zmluvami sú také zmluvy, ktorých zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností niet pochýb o tom, že sporom dotknuté zmluvy uzatvorené účastníkmi konania sú štandardnými formulárovými spotrebiteľskými zmluvami, pričom uvedenú skutočnosť nespochybnil ani samotný navrhovateľ.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporcom zmluvu o úvere, ktorá vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy. Na jej základe bol odporcovi poskytnutý úver. Odporca neuhradil žiadnu splátku úveru a pre nesplácanie dohodnutých splátok odporcom dňom 20.6.2006 sa dlh stal splatným v celom rozsahu. Predmetná pohľadávka ku dňu zosplateniu úveru bola vo výške 943,64 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 507,57 eura, z úroku vo výške 56,40 eura, zo zmluvnej pokuty vo výške 45,14 eura, zo zmluvnej pokuty vo výške 101,51 eura a z úroku z omeškania vo výške 233,02 eura. Pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená na navrhovateľa. Navrhovateľ podal na Okresný súd Nitra návrh o zaplatenie sumy 964,64 eura s príslušenstvom, ktorý bol súdu doručený dňa 9.7.2009. Navrhovateľ si svoj nárok voči odporcovi uplatnil na súde 3 roky a 17 dní po splatnosti dlhu. Vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania. Občiansky zákonník určuje trojročnú premlčaciu dobu, ktorá uplynula dňom 20.6.2009. Premlčaním sa rozumie uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku a teda premlčané právo nemožno oprávnenému

priznať súdnym rozhodnutím. Premlčaním právo samo o sebe nezaniká a navrhovateľ sa môže svojho práva domáhať podaným návrhom na súde, ale ak odporca vznesie námietku premlčania, nárok mu nemožno priznať. Súd sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je premlčaný, nakoľko nebol uplatnený na súdu v trojročnej premlčacej lehote a preto ho ako premlčaný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli a žiadne si ani neuplatnil.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu súd nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. náhradu trov konania. V predmetnej veci išlo o spotrebiteľskú vec. Vo všeobecnosti sú navrhovatelia pravidelne v takýchto veciach zastúpení právnym zástupcom. Často sa pritom navrhovatelia v týchto veciach domáhajú nárokov v rozpore s platnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské spory, alebo v rozpore s dobrými mravmi. Súd to v takýchto prípadoch v jednotlivých konaniach ohľadne trov právneho zástupcu navrhovateľa zohľadní. Táto skutočnosť však neznamená, že odporca, prípadne vedľajší účastník na strane odporcu by mal byť zastúpený automaticky právnym zástupcom, a že nemožno objektívne posudzovať podľa § 150 O.s.p. nároky na priznanie náhrad trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu. V zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. a zákona o ochrane spotrebiteľa 250/2007 Z.z. vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania. Úlohou a cieľom vedľajšieho účastníka v takom prípade je ochrana práv spotrebiteľa. Z toho vyplýva, že dané združenie by malo mať v svojich radoch osoby, ktoré vedia poskytnúť právne služby v oblasti spotrebiteľských sporov resp. iné odborne zdatné osoby. V tomto prípade má aj samotný vedľajší účastník na strane odporcu vo svojich radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Úmyslom zákonodarcu bolo, aby združenie na ochranu spotrebiteľa vedelo poskytnúť kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi, prípadne ho podporí ministerstvo, z čoho vyplýva že nebolo úmyslom zákonodarcu, aby sa združenie na ochranu spotrebiteľa dávalo ďalej zastupovať právnym zástupcom, keďže ide o oblasť, v ktorej by sa mal vedľajší účastník vyznať. A ak by to predsa, len bolo z nejakého dôvodu nutné tak bez práva na náhradu trov konania. Z opačného pohľadu, ak by musel právny zástupca zastupovať združenie na ochranu spotrebiteľa v podstate nie je dôvod pre pribratie združenia ako vedľajšieho účastníka keďže takáto združenie by nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Daný vedľajší účastník na strane odporcu opakovane vstupuje do súdnych sporov, automaticky zastúpený právnym zástupcom, bez toho, aby vopred vedel o akú konkrétnu vec sa jedná, a či vôbec je potrebné do konania vstúpiť. Vzhľadom na uvedené okolnosti mal súd za to, že zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu právnym zástupcom je účelové, samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa a narúša hospodárnosť konania, a preto náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.